

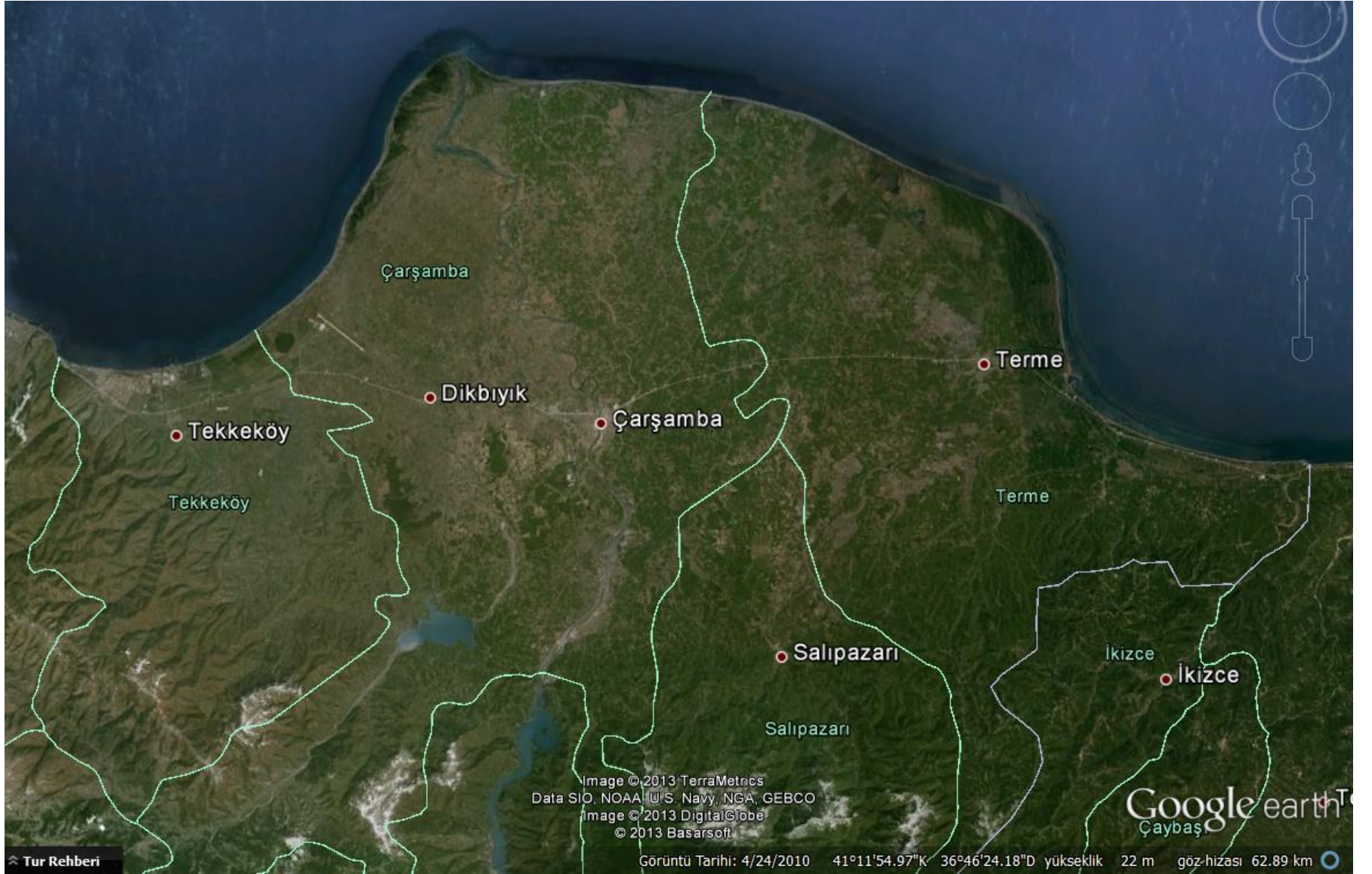
Samsun'da Fındık Tarımı ve Mevsimlik İşgücü İlişkisi

Prof. Dr. Cevdet YILMAZ

OMÜ, Eğitim Fakültesi SAMSUN

cyilmaz@omu.edu.tr

- Samsun şehri 500.000 nüfusu ile Kuzey Anadolu'da Karadeniz Bölgesi'nin en önemli ve en büyük şehridir.
- Samsun özel konumundan dolayı tarihi çağlardan günümüze kadar önemli göç yolları üzerinde yer almış, bazen göçmen iskânına, bazen de göçmenlerin transit geçişlerine sahne olmuştur.
- Bu hareketlilik iç, dış ve mevsimlik göçler şeklinde günümüze kadar sürmüş ve halen devam etmektedir.
- **2012 yılı ADNKS'ne göre il nüfusu 1.251.000'dir.** Bu nüfusun % 66'sı il ve ilçe merkezlerinde, % 34'ü köylerde yaşamaktadır. Kırsal nüfus Türkiye ortalamasının (% 30) da üzerindedir. Bu nüfus hızla kırları terk etmektedir.
- Samsun'da sadece kırlar değil ilçe merkezleri de nüfus kaybetmektedir.

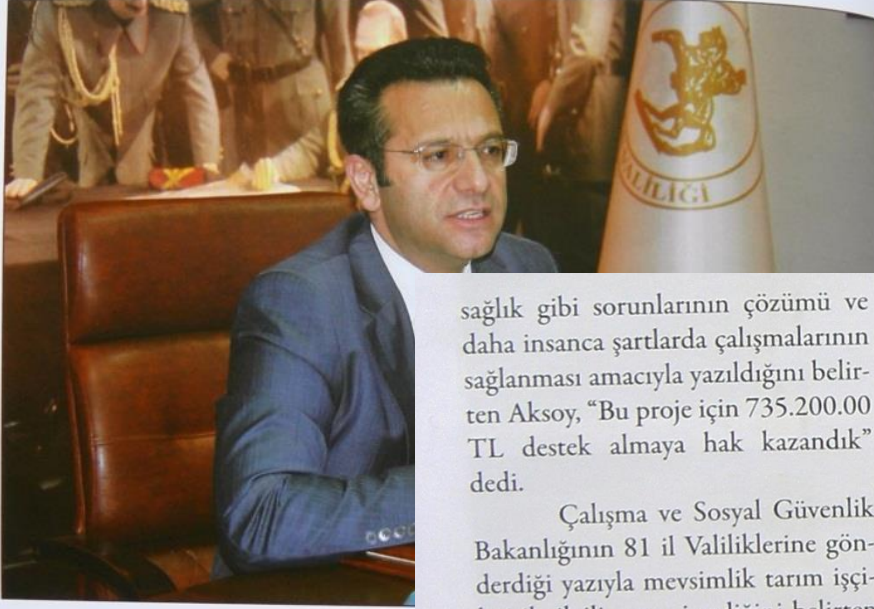
Terme – Muratlı köyü, Çarşamba ilçe merkezine 6 km, Samsun-Trabzon karayolu sahil yolunun kuzeyinde kalıyor.

(Anlatan) KERAMİ GÜR

- 64 dönüm yeri var, çoğu fındık ekili. Yeni dikmiş, şimdilik 4 ton elde ediyor, ağaçlar biraz daha büyüdüğünde yıllık 10 ton gelir bekliyor.
- Bu yıl işçi tuttu, onlar topladı. 20 kişi 5 günde topladı.
- Gelen işçiler içinde Güneydoğudan gelen de var yerli işçi de var.
- Geçen yıl güneydoğulu işçi çalıştırdı, bu yıl Samsunlu.
- Güneydoğudan gelenler işi bilmiyorlar,
- Pazarlık dayıbaşı ile yapılıyor, iki yevmiye komisyon alıyorlar.
- Yevmiye 30 tl, gruptan biri yemek yapmakla görevli, işveren ona da bir yevmiye veriyor.
- 16 yaş altı çocuk çalıştırmak yasak, yevmiye de yok.
- Adana üzerinden geldiler.
- Çadırları ile geldiler. Odunu (yakacak ihtiyaçlarını) biz veriyoruz. Su ihtiyaçlarını karşılıyoruz. Köyün merasını çadır yeri olarak onlara tahsis ettik.

-
- Kamp yerinden 25 km çapında bir alana günübirlik traktörlerle gidiş geliş yapıyorlar. İşveren gelip traktörü ile alır gider-akşam geri bırakır.
 - Sezon 15 ağustos-15 Eylül arasıdır.
 - 20 kişiye 5 günde (500 işgünü karşılığı) 3.000 TL verdi. 8-9 ton fındık için.
 - Un uvalları ile geliyorlar yufka yapıp yiyorlar, kesinlikle ekmek almıyorlar. Sebze zamanı olduğu için köylü sebze veriyor.
 - Dayıbaşının dışında ağalık da var. Ağa alışanları organize ediyor. Grupları yönlendiriyor, arada komisyonunu alıyor.
 - Akşamları tamamen kendi ilerine kapanıyorlar.
 - Elektrik evlerden kablo ile ücretsiz (hayırına) veriliyor.
 - Fındıktan bu yıl (budama, ilaçlama, bakım vb yapılan masraflar hariç) 17.000 tl kazandı, bunun 3.000 TL'nı işçi parası olarak verdi.
 - Araziler iyice küçüldü. Küçük arazi sahibi kendisi topluyor. Biraz büyük arazisi olan 3-5 işçi tutuyor.
 - Köyde genç kalmadı. arşamba'da çalışıyor (müstahdem), arşamba'ya yakın olduğu için günlük gidiş geliş yapıyor.
 - Köyde 150 hane var. Büyük kısmı boş, çoğunun arşamba'da evi var. Ancak gelirse hafta sonu köye geliyor. Özel araç sahipliği ulaşımı kolaylaştırdı.

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİNİN KOŞULLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN BİR ADIM DAHA ATTIK

sağlık gibi sorunlarının çözümü ve daha insanca şartlarda çalışmalarının sağlanması amacıyla yazıldığını belirten Aksoy, "Bu proje için 735.200.00 TL destek almaya hak kazandık" dedi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 81 il Valiliklerine gönderdiği yazıyla mevsimlik tarım işçileri ile ilgili rapor istediğini belirten Aksoy, "Bakanlık tarafından toplanan bu raporlarla bir eylem planı çıkarılmış. Bu eylem planı kapsamında mevsimlik tarım işçilerinin hayat koşullarının iyileştirilmesi için illerden proje hazırlanması istenmiş ve uygun bulunan projelerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından destekleneceği bildirilmiştir" diye konuştu.

"Samsun ilçelerinde güvenlik güçleriyle yapılan toplantılar neticesinde yıllık olarak yaklaşık dört bin civarı mevsimlik tarım işçisinin Samsuna geldiği tespit edilmiştir" diyen Aksoy, "Yerleşim yerleri genel-

likle tarla başlarında dağınık şeklindedir. Çarşamba ve Terme ilçe sınırları içinde çadırlarda konaklamaktadırlar. Bu yerleşim yerlerinde elektrik bulunmayıp, su da tankerlerle taşınarak sağlanmaktadır. Sağlık ocakları belirli periyotlarda sağlık taramaları yapmaktadır ancak dağınık yerleşim yerleri ve yer değiştirmelerin çokluğu ve kene olayları bu çabaları verimli kılmamaktadır.

Yaşadıkları yerlerde tuvalet, banyo ve mutfak hizmetlerini sağlayacak durum söz konusu değildir. Pazar ve çarşı imkânlarının olmayışı farklı faaliyetlerin oluşmasına azda olsa sebep olmaktadır" şeklinde konuştu.

"Mevsimlik Tarım İşçilerinin Hayat Koşullarının İyileştirilmesi" Projesinden aldıkları destekle mevsimlik işçilerin bu sıkıntılarını en aza indirmenin gayreti içinde olacaklarını ifade eden Aksoy, "Böylece bu projeye Mevsimlik Tarım İşçilerinin Hayat Koşullarının İyileştirilmesi için bir adım daha atmış olduk" diyerek

proje kapsamında yapılacakları şöyle sıraladı:

"Öncelikle yer tespitinde şahıslara ait araziler değil, hazine arazilerinin seçilmesine özen gösterilecektir. Birbirine yakın ve küçük olan köyler için ortak bir konaklama alanı belirlenebilecek ve dağınık yerleşimin asgari seviyeye indirilmesine gayret edilecektir. Toplulaştırılmış çadır yerleşim yerlerinde İl Özel İdarelerince seyyar kolaylık tesisleri kurulacak.

Kolaylık tesislerinde tahmini işçi sayısının ihtiyacını karşılayacak ölçüde; tuvalet, banyo, çamaşır ve bulaşık yıkama yerleri ile ekmek pişirme imkânları, çocuk oyun alanları ve gerektiğinde derslik olarak kullanılabilir sosyal tesis bulundurulacaktır. Banyo, tuvalet gibi yapıların seyyar tipi olmasına dikkat edilecektir.

İşçilerin yoğun olarak çalıştığı yerlere en yakın mesafede alt yapısı ilçe özel idare müdürlüklerince hazırlanacak toplulaştırılmış uygun yerleşim yerleri oluşturulacaktır.

Samsun İl Özel İdaresi uzmanları tarafından hazırlanan 'Mevsimlik Tarım İşçilerinin Hayat Koşullarının İyileştirilmesi' Projesi Samsun Valisi Hüseyin Aksoy'un Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yaptığı girişim ve gayretler sonucunda kabul edildi.

Vali Aksoy, 2011 yılında uygulanmaya başlayacak olan 'Mevsimlik Tarım İşçilerinin Hayat Koşullarının İyileştirilmesi' Projesinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından değerlendirilerek kabul edildiğini duyurdu.

'Mevsimlik Tarım İşçilerinin Hayat Koşullarının İyileştirilmesi' Projesinin Samsun'a hasat zamanlarında çeşitli illerden gelen mevsimlik tarım işçilerinin; barınma, eğitim,

Vali Aksoy: Mevsimlik tarım işçilerinin koşullarını iyileştiriyoruz

04 Kasım 2010 - 16:30

Samsun İl Özel İdaresi uzmanları tarafından hazırlanan 'Mevsimlik Tarım İşçilerinin Hayat Koşullarının İyileştirilmesi' Projesi kabul edildi. **Samsun Valisi Hüseyin Aksoy**, "Mevsimlik Tarım İşçilerinin Hayat Koşullarının İyileştirilmesi için bir adım daha attık." dedi.

'Mevsimlik Tarım İşçilerinin Hayat Koşullarının İyileştirilmesi' Projesinin Samsun'a hasat zamanlarında çeşitli illerden gelen mevsimlik tarım işçilerinin; barınma, eğitim, sağlık gibi sorunlarının çözümü ve daha insanca şartlarda çalışmalarının sağlanması amacıyla yazıldığını belirten Aksoy, "Bu proje için 735.200.00 TL destek almaya hak kazandık." dedi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının **81 il** Valiliklerine gönderdiği yazıyla **mevsimlik tarım işçileri** ile ilgili rapor istediğini belirten Aksoy, "Bakanlık tarafından toplanan bu raporlarla bir eylem planı çıkarılmış. Bu eylem planı kapsamında mevsimlik tarım işçilerinin hayat koşullarının iyileştirilmesi için illerden proje hazırlanması istenmiş ve uygun bulunan projelerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından destekleneceği bildirilmiştir." diye konuştu.

"Samsun ilçelerinde yıllık olarak yaklaşık dört bin civarı mevsimlik tarım işçisinin Samsuna geldiği tespit edilmiştir" diyen Aksoy, "Yerleşim yerleri genellikle tarla başlarında dağınık şekildedir. Çarşamba ve Terme ilçe sınırları içinde çadırlarda konaklamaktadırlar. Bu yerleşim yerlerinde elektrik bulunmayıp, su da tankerlerle taşınarak sağlanmaktadır. Sağlık ocakları belirli periyotlarda sağlık taramaları yapmaktadır ancak dağınık yerleşim yerleri ve yer değiştirmelerin çokluğu bu çabaları verimli kılmamaktadır. Yaşadıkları yerlerde tuvalet, banyo ve mutfak hizmetlerini sağlayacak durum söz konusu değildir. Pazar ve çarşı imkânlarının olmayışı farklı faaliyetlerin oluşmasına azda olsa sebep olmaktadır." dedi.

'Mevsimlik Tarım İşçilerinin Hayat Koşullarının İyileştirilmesi' projesinden aldıkları destekle mevsimlik işçilerin bu sıkıntılarını en aza indirmenin gayreti içinde olacaklarını ifade eden Aksoy, proje kapsamında yapılacakları şöyle sıraladı: "Öncelikle yer tespitinde şahıslara ait araziler değil, hazine arazilerinin seçilmesine özen gösterilecektir. Birbirine yakın ve küçük olan köyler için ortak bir konaklama alanı belirlenebilecek ve dağınık yerleşimin asgari seviyeye indirilmesine gayret edilecektir. Toplulaştırılmış çadır yerleşim yerlerinde İl Özel İdarelerince seyyar kolaylık tesisleri kurulacak. Kolaylık tesislerinde tahmini işçi sayısının ihtiyacını karşılayacak ölçüde; tuvalet, banyo, çamaşır ve bulaşık yıkama yerleri ile ekmek pişirme imkânları, çocuk oyun alanları ve gerektiğinde derslik olarak kullanılabilir sosyal tesis bulundurulacaktır. Banyo, tuvalet gibi yapıların seyyar tipi olmasına dikkat edilecektir. İşçilerin yoğun olarak çalıştığı yerlere en yakın mesafede alt yapısı ilçe özel idare müdürlüklerince hazırlanacak toplulaştırılmış uygun yerleşim yerleri oluşturulacaktır."

Bafra Kaymakamlığı, mevsimlik işçilere gıda ve giysi yardımı yaptı

03 Eylül 2009 |

Bafra Kaymakamlığı, köylerdeki mevsimlik işçilere ve ailelerine gıda ve giysi yardımı yaptı. Adaköy, Kalaycılı ve Şeyhören köylerini ziyaret eden Kaymakam **Ayhan Boyacı**, yardım paketlerini dağıttı. Boyacı, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinden kalkıp aileleri ile birlikte rızıklarını kazanmak için gelenlere devlet olarak her zaman sahip çıkacaklarını söyledi. Boyacı, "Bafra'ya gelen **mevsimlik tarım işçileri** köylerimizde yetiştirilen ürünlerin toplanması, çuvallanması ve kamyonlara yüklenmesi konusunda büyük özveri ile çalışıyor. Eğitim ve sağlık problemlerinin çözümü noktasında kendilerine yardım edeceğiz." dedi. Mevsimlik işçilerin sorunlarını ve isteklerini yerinde dinleyen Boyacı, sağlık sorunlarının gezici sağlık ekipleri ile çözüleceğini, vizesi biten **yeşilkart** sahiplerine de **Sosyal Yardımlaşma** Fon'undan yardımda bulunacaklarını dile getirdi.

03 Ağustos 2012 Cuma 11:17

Mevsimlik işçiler barınma merkezi

Çarşamba Kaymakamlığı geçici mevsimlik işçiler için Ustaçalı Köyü'nde barınma merkezi hazırlıyor

Çarşamba Ustaçalı köyünde bulunan BOTAS firmasına ait şantiye alanı için yapılan prefabrik konutlar BOTAS firmasının alanı boşaltmasının ardından, **Çarşamba Kaymakamlığı ve İl özel idaresi tarafından mevsimlik işçiler için barınma merkezine dönüştürülüyor.** Özellikle fındık toplama zamanı ile birlikte bölgeye gelen çok sayıda mevsimlik tarım işçisinin barınması için hazırlanan barınma merkezi çok fonksiyonlu olarak düşünüyor.

Yıldız ziyarette yaptığı açıklamalarda, Çarşamba yapılacak olan barınma merkezinin örnek nitelikte bir barınma merkezi olmasını istediğini vurgulayarak, **"Burada birçok misafir ağırlayacağız, sonuçta gelen olan işçi kardeşlerimiz buradaki tarımsal üretime bir katkı sağlayacak insan gücünü oluşturacaklar. Biliyorsunuz bu bölgelere geldikleri zaman genelde derme çatma çadırlarda kalıyorlar. Şimdi bizim elimize böyle güzel bir fırsat geçince bizde bu alanı işçilere tahsis edelim dedik. Böylece hem daha görüntü olarak düzgün ve güzel hem de işçiler için güvenli ve sağlıklı bir alan oluşturulmuş oldu"**

10 bin 500 m2 alanda hazırlanan barınma merkezi gelen işçilerin her türlü ihtiyacını karşılayacak nitelikte yapıyor. **İçerisinde kendileri ait prefabrik odalardan, tuvalet, banyo, yemekhane, mescit gibi bütün ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri bir merkez olması hedefleniyor.** Yıldız, yapılacak olan projenin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından da desteklendiğini dile getirirken, "Bu yıl gelen işçilerle birlikte bizde eksikliklerimizi görmüş olacağız. Bu notada güzel bir proje hayata geçiriyoruz" dedi.

SAMSUN- ÇARŞAMBA

30 Ağustos 2012 Perşembe 17:58

Fındık bahçelerinde çocuk işçiye 'Hayır'

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından Çarşamba'da anayol üzerinde asılan pankart ile özellikle fındık bahçelerinde çocuk çalıştırmanın yasak olduğu hatırlatıldı.

Samsun Valiliği tarafından fındık toplama işlerinde 16 yaşından küçük çocuk işçilerinin çalıştırılmasının önlenmesi amaçlanan proje kapsamında asılan pankartlar ile konuya dikkat çekiliyor.

Alınan kararlara ve yapılan uyarılara aykırı davranan fındık bahçesi sahipleri hakkında cezai işlem uygulanacak. Bu konudaki takibin ilgili birimlerce yapılmasına karar verildiği bildirildi.

Terme: Fındık Toplama Ücretleri

Eklenme Tarihi: 3 Ağustos 2012 Ekleyen: Samsun Haber

Kaymakam Fahri Meral Başkanlığında, Belediye Başkanları, Oda Başkanları, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı İlçe Müdürü, Muhtarlar Derneği Başkanı, SGK Müdürü, Ziraat Odası Toplantı Salonunda toplanarak yönergenin ana hatlarını açıkladılar. Terme'de 2012 Yılı fındık hasadında ve diğer mevsimlik işlerde çalışacak işçilere ödenecek asgari ücretlerin belirlenmesine dair şu kararlar alındı: 20 Temmuz 2012 tarihinden itibaren bölgemizde fındık, soya, çeltik ve mısır vs. işlerde çalışacak tarım işçilerine ödenecek asgari ücreti tespit etmek maksadıyla Terme Kaymakamı Fahri Meral başkanlığında yapılan toplantıda aşağıdaki kararlar alınmıştır:

- 1- 20.07.2012 tarihinden itibaren bölgemizde çalışacak tarım işçilerinde **yaş ve cinsiyet ayrımı yapılmaksızın** yemeği kendinden olan işçiye günlük 33 TL, yatılı yemekli çalışan işçiye günlük **30 TL** ödenmesine,
- 2- Tarım işçilerinde **16 yaşından küçük çocukların, çalışmayacak kadar yaşlı ve hasta işçilerin çalıştırılmamasına**, 16 yaşındaki tarım işçilerin ücretinin 25 TL olmasına,
- 3- **Tarım işçilerinin örf ve adetlere uygun olarak** sabah saat 07.00 de işe başlamaları ve akşam 18.00 de işi bırakmalarına,
- 4- Bu arada sabah saat 10.00 'da 15 dakika kahvaltı molası, 13.00 ile 14.00 arası 60 dakika öğle yemeği molası verilmesine,
- 5- İşçilerin bulundukları yerlerden çalışma yerlerine naklinin insan taşımaya uygun araçlarla yapılmasına (otobüs, minibüs ve otomobil gibi)
- 6- Terme ilçe sınırları dışından gelecek işçilerin dönüşte kolaylıkla vasıta bulabilecekleri yere kadar götürülmesinin işverenlerin yükümlülüğünde olduğunda,
- 7- İşçi ücretlerinin hiçbir şekilde günlük asgari ücret tutarından az olmamasına ve iş bitiminde nakden ödenmesine,
- 8- İş araçlarından, İŞKUR İl Müdürlüklerinden alınmış **"Aracı Belgesi" olmayanlar ile nüfus hüviyet cüzdanı bulunmayan işçilere iş verilmemesine**; işveren, araçlar ve köy mahalle muhtarlarının ve bölgelerinde çalışan işçiler arasında görülecek her türlü hastalık ve emniyet bakımından huzur bozucu olaylara anında müdahale ederek durumu en yakın kuruluşlara bildirilmesine,
- 9- İşçilerin içme suyunu işverenin kendi araç ve işçileri ile temin ederek suyun sıhhatli olması için azami gayret gösterilmesine, işçilerin tuvalet ve duş ihtiyaçlarının da karşılanmasına,
- 10- 15 Kişiden aşağı işçi çalıştıran işverenlerin çavuş ücreti ödenmemesine,
- 11- İşveren tarafından aşçı yevmiyesi ödenmemesine,
- 12- 15 veya daha fazla işçi çalıştıran çavuşlara günlük 60 TL, Çuvalcıya ise 55 TL ödenmesine,
- 13- Fındık patoz saat ücretinin 100 TL olarak ödenmesine. Çeltik biçerdöver dönüm ücretinin 30 TL, soya, fasulye, buğday biçerdöver dönüm ücreti 25TL olarak ödenmesine,
- 14- Terme ilçe sınırları içerisinde fındık tarım işlerinde çalışan işçilerin ücretlerinin belirlenmesinde Terme Kaymakamlığı yetkilidir. Bunun dışında tespit edilen ücretler geçerli değildir. Bu tür ücret belirlemeye yeltenen kişi veya kuruluşlar hakkında yasal işlem yapılmasına,
- 15- Fındık toplama işlerinde çalışacak işçilerin çalışma koşullarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yayınlanan "Tarımdan Sayılan İşlerde Çalışan İşçilerin Çalışma Koşullarına İlişkin Yönetmelik" hükümlerine göre sağlanmasına,
- 16- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan "Karadeniz Bölgesi Fındık Üretilen İllerde Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çocuklarının Bahçeden Uzak Tutulmasına Yönelik 2012 Yılı Eylem Planı" gereğince, Terme İlçemizde Çocukların Fındık Bahçelerinde çalışmasının önlenmesi amacıyla Terme Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğünce gerekli tedbirlerin alınmasına;
- 17- Yıllardır süregelen geleneklerimize uygun olarak alınan bu kararlar tavsiye niteliğinde olup üyelerce oy birliği ile kabul edilmiştir."

Aileleri Fındık Bahçesinde Çocuklar Çadırda

Mevsimlik fındık işçilerinin çocukları aileleri ile birlikte köy köy gezmek zorunda kalıyor.

Samsun'un Çarşamba ilçesine de fındık toplamak için gelen **mevsimlik işçilerin bir kısmı Kaymakamlık tarafından oluşturulan alanlarda konaklarken**, pek çoğu ise kendi imkanları ile kurdukları çadırlarda barınmaya çalışıyor. Zor şartlarda yaşamaya çalışan aileler içme ve temizlik için gereken suları ise okul veya cami bahçelerinden taşıyarak kullanıyor.

Aileleri ile bölgeye gelen mevsimlik **fındık işçilerinin çocukları ise yaşatlarının aksine köy köy gezerek çadırlarda, sağlıklı olmayan koşullarda yaşamak zorunda kalıyor**. Vakitlerini konakladıkları çadırlarda ve etrafında geçiren çocuklara büyük kardeşleri bakıyor.

Urfa'dan Çarşamba'nın **Kızılot** köyüne ailesi ile birlikte gelen Ahmet Karatekin, Ordu'dan Çarşamba'ya geldiklerini ve geçinmek için çalışmak zorunda kaldıklarını belirterek, "Şu an burada 500 kişi varız. Geçinmek için çalışmak zorundayız. Bizim gibi birçok aile daha çadır da yaşıyor. Su alabileceğimiz alanlara yakın yerlerde konaklamaya çalışıyoruz. Buraya çoğumuz Urfa, Mardin ve Adıyaman'dan geldik."

Aileleri ile köy köy gezmek ve çadırda konaklamak zorunda kalan çocuklar ise, oyuncaklarının ve parklarının olmasını istediklerini söylediler.

FINDIK AMELE ÜCRETLERİ AÇIKLANDI

2012 yılı fındık hasat döneminin yaklaşması nedeniyle, fındık toplama işlerinde çalışacak işçi, işçi temsilcisi, aşçı, çuvalcı, katırcı ve patoz ücretlerinin tespit edilmesi ve çalışma esaslarının belirlenmesine yönelik toplantı, Vali Orhan DÜZGÜN Başkanlığında yapıldı.

Toplantının başlangıcında bir açıklama yapan Vali Orhan DÜZGÜN, bu yıl hava şartlarına bağlı olarak fındık hasadının erken başlayabileceğini belirterek, her yıl belirlenen fındık hasadında çalışacak işçilere ödenecek asgari ücretleri ve çalışma koşullarını belirlemek üzere toplantının yapıldığını kaydetti.

Vali DÜZGÜN, fındık işçiliğinde 16 yaşın altındaki çocukların çalıştırılmamasına yönelik geçen yıllarda alınan kararlarla bir hassasiyet oluşturulduğunu ifade ederek, bu hassasiyetin bu yıl da kararlılıkla sürdürüleceğini söyledi.

Fındık işçiliğinde 16 yaşın altındaki çocukların çalıştırılmamasına yönelik bir takım tedbirlerin alındığını belirten Vali DÜZGÜN, fındık işçilerine ödenecek asgari ücretlerin belirlenmesine yönelik toplantıda da 16 yaşın altındaki çocukların fındık hasadında çalıştırılmamalarının karar altına alınacağını ifade etti.

Vali Orhan DÜZGÜN'ün konuşmasının ardından, 2012 yılı fındık hasat döneminde çalışacak işçi, işçi temsilcisi, aşçı, çuvalcı, katırcı ve patoz ücretleri ve çalışma esasları şu şekilde belirlendi:

1-Fındık toplama işlerinde 16 yaş ve altı çocuklar ile çalışamayacak kadar yaşlı ve hasta işçilerin çalıştırılmamasına,

2- çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan “Karadeniz Bölgesi Fındık Üretilen İllerde Mevsimlik Tarım İşçilerinin çocuklarının Bahçeden Uzak Tutulmasına Yönelik 2012 Yılı Eylem Planı” gereğince, Ordu ilinde çocukların fındık bahçelerinde çalışmasının önlenmesi amacı ile denetim yapmak üzere Ordu çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce gerekli tedbirlerin alınmasına;

3-Fındık toplama işlerinde çalışacak işçilere yaş ve cinsiyet ayrımı yapılmaksızın yemek bahçe sahibince (işverence) karşılanması halinde günlük net ücretin 32 TL, yemek işçilere ait olursa günlük net ücretin 35 TL olarak belirlenmesine.

4-Toplanan fındıkların taşınması işlerinde çalışacak çuvalcılarının ve aşçıların ücretlerinin, 10-15 arası işçi için aşçılara 45 TL, çuvalcılara 50 TL, 15 ve üzeri işçi için aşçılara 50 TL, çuvalcılara 55 TL olarak belirlenmesine, kilo ile toplanan bahçelerde çuvalcı ücretinin de 60 TL olarak belirlenmesine,

5-Katırcı ücretinin (katırı ile birlikte) 100 TL olarak belirlenmesine,

6-Kilo hesabı ile fındık toplayanların işçi ücretlerinin kilo başına 35 Kuruş olarak belirlenmesine,

7-Patoz saat ücretinin 100 TL olarak belirlenmesine,

8-İşçi başı ücretlerinin (dayı başı), 15 işçiye kadar günlük 60 TL, 15 işçiden fazlası için günlük 70 TL olarak belirlenmesine, İş araçlarından, İŞKUR İl Müdürlüklerinden alınmış “Aracı Belgesi” olmayanlara iş verilmemesine,

9-İşverenlerin (bahçe sahiplerinin) dayıbaşları ve çalıştıracakları işçiler ile sözleşme imzalanmasına ve imzalanan sözleşmelerin İŞKUR İl Müdürlüklerine onaylatılmasına,

10-İşçilerin bulundukları yerlerden, çalışma yerlerine naklinin insan taşımaya uygun araçlarla yapılmasına (Otobüs, Minibüs ve otomobil gibi),

11-Ordu il sınırları dışından gelecek işçilerin dönüşlerinde kolaylıkla vasıta bulabilecekleri yerlere götürülmesinin işverenlerce (Bahçe sahiplerince) sağlanmasına,

-
- 12-İşçi ücretlerinin iş bitimini müteakiben gecikmeksizin ödenmesine,
- 13-İşverenlerin çalıştırdıkları işçilerin kimliklerini Muhtarlıklar aracılığı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri, İŞKUR İl Müdürlüğü, Ziraat Odaları ve en yakın güvenlik birimlerine bildirmelerine, kimliği bulunmayanlara iş verilmemesine gelen işçilerin istatistiki bilgi kaydının tutulabilmesi amacıyla işçilere ait kimlik bilgilerinin nihai olarak İşkur İl Müdürlüğün de toplanmasına,
- 14- Emniyet bakımından huzur bozucu olayların meydana gelmesi durumunda, işveren ve muhtarlıklarca en yakın güvenlik birimlerine ivedilikle bilgi verilmesine,
- 15-İşveren ve muhtarlarca, bölgelerinde çalışan işçilerde meydana gelen salgın hastalıkları en yakın Sağlık Kuruluşlarına ivedilikle bildirmelerine,
- 16-Fındık toplama işlerinde çalışacak işçilerin çalışma koşullarının, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca 16.04.2003 tarih ve 25081 sayılı Remi Gazete de yayımlanan “Tarımdan Sayılan İşlerde Çalışan İşçilerin Çalışma Koşullarına İlişkin Yönetmelik” Hükümlerine göre sağlanmasına,
- 17-Yıllardır süregelen geleneklerimize ve mevzuatımıza uygun olarak alınan bu kararların 02.07.2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe konulmasına oy birliği ile karar verilmiştir.

Rekoltenin Düşük Olması Fındık İşçilerini de Memnun Etmedi

Anıl Kuru - Fındık toplamak için Giresun'a gelen tarım işçileri, oluşturulan konaklama merkezinde tüm olanaklara sahip olsalar da rekoltesinin düşük olmasından dolayı kısa süren hasattan bekledikleri geliri elde edemedi.

Anıl Kuru - Fındık toplamak için Giresun'a gelen tarım işçileri, oluşturulan konaklama merkezinde tüm olanaklara sahip olsalar da rekoltesinin düşük olmasından dolayı kısa süren hasattan bekledikleri geliri elde edemedi.

Giresun'da, Aksu Festival Alanı'nda tarım işçileri için oluşturulan konaklama merkezinde 12 çadır, banyo, lavabo, mutfak gibi ortak kullanım alanları, çocuk parkı, çay ocağı, çardak gibi sosyal alanlara sahip tarım işçileri, fiziksel mekan anlamında güçlük çekmedikleri bir sezon geçirdi.

Fındık işçilerinden sorumlu aracı Zeynel Gülmez, AA muhabirine yaptığı açıklamada, 1990 yılından bu yana Güney ve Doğu Anadolu illerinden Giresun'a fındık toplamak için tarım işçisi getirdiğini söyledi.

Rekoltenin Düşük Olması Fındık İşçilerini de Memnun Etmedi

Anıl Kuru - Fındık toplamak için Giresun'a gelen tarım işçileri, oluşturulan konaklama merkezinde tüm olanaklara sahip olsalar da rekoltesinin düşük olmasından dolayı kısa süren hasattan bekledikleri geliri elde edemedi.

Giresun'da, Aksu Festival Alanı'nda tarım işçileri için oluşturulan **konaklama merkezinde** 12 çadır, banyo, lavabo, mutfak gibi ortak kullanım alanları, çocuk parkı, çay ocağı, çardak gibi sosyal alanlara sahip tarım işçileri, fiziksel mekân anlamında güçlük çekmedikleri bir sezon geçirdi. **Fındık işçilerinden sorumlu aracı Zeynel Gülmez**, AA muhabirine yaptığı açıklamada, 1990 yılından bu yana Güney ve Doğu Anadolu illerinden Giresun'a fındık toplamak için tarım işçisi getirdiğini söyledi. Bu yıl aracı olarak sadece Giresun'a 100 işçi getirdiğini, fındığın az olmasından dolayı bunun 60'ını Adıyaman'a geri gönderdiğini anlatan Gülmez, "Bizler tarım işçileriyiz. Hangi ürünün hasadı nerede ne zaman biliriz. Onun için yılın 4. ayında yola çıkarız. Çeşitli bahçelerde çapa işiyle sezona başladıktan sonra sırasıyla kayısı, fındık, elma ve patates işini yaparız. Para kazanmak için gittiğimiz yerde işimizin uzun sürmesi lazım. Yani işimiz nerede uzun sürerse oradan para kazanıyoruz" dedi. Fındıkta her yıl ortalama 20 gün hasat zamanının bu yıl ürün olmaması nedeniyle ancak 14-15 gün sürdüğünü dile getiren Gülmez, "Uzun yollar katediyoruz. **Yevmiye ücretleri normal, ancak az çalışan fındık işçileri mağdur oldu. İşimiz nerede ne kadar uzun sürerse ancak para kazanabiliyoruz.** Bu sene kısa süren fındık hasat döneminden dolayı fındıktan para kazanamadık" diye konuştu.

-KONAKLAMA MERKEZİ OLUŞTURAN YETKİLİLERE TEŞEKKÜR-

Gülmez, önceki yıllarda Giresun'a geldiklerinde kalacak yer sıkıntısı çektiklerini, yetkililerin geçen yıl başlattıkları çalışmalar sonucu her ihtiyaçlarını karşılayan bir merkeze sahip olduklarını anlattı.

Konaklama merkezinde 12 çadır, içinde banyo, lavabo, mutfak gibi ortak kullanım alanlarının bulunduğu, çocuk parkı, çay ocağı, çardak gibi sosyal alanların yer aldığını belirten Gülmez, "Burada çalıştığımız süre içinde yetkililerden yeterli ilgiyi gördük. Sayın Valimiz ziyaretimize geldi. Sağlık sorunları çıktığında bir telefonla merkeze ambulans gönderildi. Yemek dahil her türlü yardım yapıldı. Çalışmak için gittiğimiz **Malatya** ve **Niğde** gibi şehirlerde de buna benzer hizmetler yapılıyor" dedi. Gülmez, ayrıca gittikleri yerlere çocuk işçi götürmediklerini belirtti.

30 Ağustos 2012 Perşembe 17:58

Fındık bahçelerinde çocuk işçiye 'Hayır'

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından Çarşamba'da anayol üzerinde asılan pankart ile özellikle fındık bahçelerinde çocuk çalıştırmanın yasak olduğu hatırlatıldı.

HABEREXEN

Samsun Valiliği tarafından fındık toplama işlerinde 16 yaşından küçük çocuk işçilerinin çalıştırılmasının önlenmesi amaçlanan proje kapsamında asılan pankartlar ile konuya dikkat çekiliyor.

Alınan kararlara ve yapılan uyarılara aykırı davranan fındık bahçesi sahipleri hakkında cezai işlem uygulanacak. Bu konudaki takibin ilgili birimlerce yapılmasına karar verildiği bildirildi.

Kaynak:

25 Temmuz 2012 Çarşamba 11:33

Giresun Mevsimlik Fındık İşçilerine Hazır

Giresun Valiliği gezici ve geçici tarım işçileri için hazırlanmakta olan prefabrik konaklama alanlarında incelemelerde bulundu.

- Giresun Valiliği gezici ve geçici tarım işçileri için hazırlanmakta olan prefabrik konaklama alanlarında incelemelerde bulundu.

Her yıl Doğu ve Güneydoğu bölgeleri başta olmak üzere Türkiye'nin bir çok yerinden 5 binin üzerinde tarım işçisinin geldiği Giresun'da, barınma sorununun çözümü için hazırlıkları tamamlayan Giresun Valisi Dursun Ali Şahin beraberinde bulunan İl Özel İdare Sekreteri Mehmet Emür ve Afet ve Acil Durum Müdürü Halil Topatan'la prefabrik konaklama alanlarında incelemede bulundu.

Giresun'a geçen yıla oranla daha fazla fındık toplamak için mevsimlik işçilerin gelmesini

beklediklerini belirten Vali Dursun Ali Şahin "Türkiye'deki fındık rekoltesinin yüzde 20'sini karşılayan Giresun'da geçen yıl 54 bin ton üretim varken bu yıl 110 bin ton rekolte beklenmektedir. Fındık üretiminin fazlalığı fazla mevsimlik işçinin gelmesi anlamına geliyor. Daha önceki yıllarda gelen mevsimlik işçiler dere kenarlarında, uygun olmayan insanlık dışı şartlarda barınmaya çalışırken, geçen yıl çadır ortamı hazırlamıştık. Bu yıl bakanlığımızın gönderdiği ödeneklerle daha konforlu, insanca barınabilecek zemin hazırladık. Giresun merkezde 80 kişinin kalabileceği yarı prefabrik konaklama alanında mevsimlik işçiler için her ortam düşünüldü, camileri, çay ocakları, bulaşıkhaneleri, çamaşırhaneleri ve çocuklar için parklar hazırlanmıştır. Bu sadece Giresun merkezde değil, işçilerin yoğun olarak geldiği Bulancak, Tirebolu

Üretici Gürcü işçi istiyor

14.06.2010 04:51:32

etmek istiyorlar. Yerli işçiler 40-50 TL'ye fındık toplarken, dışarıdan gelen işçiler daha ucuza topluyorlar" dedi.

Giresunlu fındık üreticileri ise Güneydoğu illerinden gelecek işçileri tercih etmeyeceklerini belirttiler. Bazı üreticiler "Yevmiyeyi daha ucuza mal etmek adına Gürcistan'dan gelecek işçileri tercih etmekteyiz. Güneydoğu'dan ilk yıllarda işçiler gelmeye başladıklarında ucuz çalışıyorlardı fakat son yıllarda fiyatta pazarlık şansı bırakmıyorlar. Bu yüzden Gürcistan'dan gelecek işçiler alternatif olarak görülmektedir. Gürcistan'dan gelecek işçilerin tercih edilmesindeki etkenlerden biride son yıllarda yaşanmaya başlayan terör olaylarıdır. Güneydoğu'dan işçi gibi bölgeye sızmaya çalışan terör örgütlerine mensup kişiler olabiliyor. Bunun önüne geçmek amacıyla da Güneydoğu'dan işçi gelmesini istemiyoruz. Bu yüzden tamamen daha ucuz ve güvenilir olması amacıyla Gürcistan'dan gelecek işçileri tercih etmekteyiz" dediler.

Giresun Ziraat Odası Başkan Yardımcısı Yıldırım Kiraz, bu yılki fındık sezonunda üreticilerin daha çok Gürcistan ve Azerbaycan ülkelerinden fındık işçisi getirmek istediklerin söyledi.

Konuyla ilgili açıklama yapan Kiraz "Üreticiler son dönemde bölgede yaşanan terör olayları ve eylemleri nedeniyle Güneydoğu illerinden daha çok Gürcistan ve Azerbaycan'dan fındık işçisi getirmek istiyor. Çünkü işçiliği daha ucuza mal

Fındık İşçileri Mağdur 02 Ağustos 2011 Salı

Her yıl fındık toplamak için Ordu'ya gelen işçiler, sezonun 10 gün sonra başlayacak olması nedeniyle mağdur oldu.

Her yıl fındık toplamak için Ordu'ya gelen işçiler, sezonun 10 gün sonra başlayacak olması nedeniyle mağdur oldu. Yörede fındık sezonunun ayın 13'ünden sonra başlayacak olmasına rağmen bilmeden erken gelen ve çoğu Şanlıurfa ve Adıyamanlı olan fındık işçileri, Perşembe ilçesi Efirli köyündeki ırmak kenarında Ordu Valiliği tarafından hazırlanan alanda çadırlarını kurdu. Çocukların parkta eğlendiği, genç kızların su taşıdığı, ekmek ve yufkalar hazırladığı çadır kampta barınan vatandaşlar mağdur olduklarını belirtti. En az 10 gün işsiz kalma tehlikesi ile karşı karşıya kalan fındık işçileri, çoluk çocuk mağdur olduklarını ve getirdikleri yiyeceklerin tükenmekte olduğunu ifade ederek valilik, kaymakamlık ve halktan yardım beklediklerini dile getirdi.

[ANASAYFA](#)[GAZETE OKU](#)[HABER İNDEKSİ](#)[ORDU VOLE](#)[ARŞİV](#)[FORUM](#)[İLETİŞİM](#)[Güncel-Siyaset](#)[Video Haberler](#)[OrduKentin](#)[Ekonomi](#)[Spor](#)[Vefat Edenler](#)[Sağlık](#)[Eğ-Kül-Sanat](#)[Tnkdn Haberler](#)[Ulusal](#)[Röportaj](#)[İş arayan-iş veren](#)[Kayıp arkadaş](#)[Dünyadan](#)[Foto Galeri](#)

Ordu İnsan ve Zaman

Ordu'dan

[Anasayfaya Dön // Ekonomi](#)

Karakter boyutu :

FINDIK AMELE ÜCRETLERİ AÇIKLANDI

2012 yılı fındık hasat döneminin yaklaşması nedeniyle, fındık toplama işlerinde çalışacak işçi, işçi temsilcisi, aşçı, çuvalcı, katırcı ve patoz ücretlerinin tespit edilmesi ve çalışma esaslarının belirlenmesine yönelik toplantı, Vali Orhan DÜZGÜN Başkanlığında yapıldı.

Valilik Toplantı Salonunda yapılan toplantıya, Vali Yardımcısı Ömer ADAR, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü Mehmet DÖKTÜR, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdür Vekili Şaban AKDINAR Aile ve

Fındık Amele Ücretleri Açıklandı

2012 yılı fındık hasat döneminin yaklaşması nedeniyle, fındık toplama işlerinde çalışacak işçi, işçi temsilcisi, aşçı, çuvalcı, katırcı ve patoz ücretlerinin tespit edilmesi ve çalışma esaslarının belirlenmesine yönelik toplantı, Vali Orhan DÜZGÜN Başkan

Mevsimlik İşçilerin Kalacağı Yer Bakıma Alındı

İl Özel İdare Müdürü Mehmet Aktiken, mevsimlik tarım işçilerine yönelik Ünye Sahilköy havaalanı pisti yanında hazırlanan tesislere giderek, yapılan çalışmaları yerinde inceledi.

İl Özel İdare Müdürü Mehmet Aktiken, mevsimlik tarım işçilerine yönelik Ünye Sahilköy havaalanı pisti yanında hazırlanan tesislere giderek, yapılan çalışmaları yerinde inceledi.

İncelemeler de açıklama yapan Aktiken, tesislerin gelecek olan mevsimlik işçiler için bakımdan geçirildiğini ve havaalanına giden yolun özel mülkten geçtiği için yeni yol yapıldığını söyledi. Mevsimlik Tarım İşçileri Projesi (METİP) kapsamında Ünye Sahilköy havaalanı pisti yanında kurulan tesis, İl Özel İdaresi'nin ayırdığı kaynakla bakıma alındı. Yaklaşık 100 bin lira maliyeti olacağı düşünülen tesisteki çalışmaların hafta sonuna kadar tamamlanması planlanıyor.

İl Özel İdare Müdürü Mehmet Aktiken ise konuyla ilgili verdiği bilgilerde, "Ünye Sahilköy'de havaalanı pisti yanında geçen yıl kurulan tesiste eksiklikler vardı. Biz bu eksiklikleri İl Özel İdaresi'nin bize ayırdığı kaynak ile gidermeye çalışıyoruz. Misafirhanede bu yıl konaklama ve banyo hizmetinin dışında sosyal alan olarak ibadethane, toplantı yeri, çocuk oyun grupları oluşturuldu. Ünye Sahilköy havaalanı pisti yanında bulunan tesislerin yanında özel mülkiyetler var. Tüm gelen kişilerin mevcut yolu kullanması bu özel mülkiyet sahiplerini rahatsız ettiğini düşünüyorum ve zaten kendileri de tabela asıp yolu kapatmışlar. Biz de bunun üzerine havaalanına giden yeni bir yol yapmaya başladık. Belediyenin vermiş olduğu araçlarla yapılan yol 350-400 metre uzunluğunda ve 10 metre genişliğinde. Bu 10 metrenin 4 metresi, yağmur sularının akması için kanal boşluğuna ayrıldı" dedi. - [Ordu İhlas Haber Ajansı](#) [3815547] Haber Tarihi: 26 Te

ÇALIŞMA ŞARTLARI VE SAATLERİ

- İşçiler 16 yaş ve üzeri olmak zorundadır. Bu kurala uymayan veli ve işveren 175 ₺ ceza ödemektedir. Bu konu üzerin hassasiyetle durulmaktadır. Özel kimlikler muhakkak yanların da bulunmalı. Günlükçü (yevmiyeci) okka/kilo işi ve götürü usulü iş yaptırılmaktadır.

-**Günlükçü:** 5 tona kadar fındık sahibi olanlar tercih eder.

-**Okka:** 5 ton ve üstü günde toplanılan fındık miktarı kadar fiyat belirlenir. İşçi saatlerini kendi belirler kilo başı fiyatı anlaşmalı belirlenir.

-**Götürü:** bahçenin belli gün içinde toplanmasının karşılıklı anlaşma usulüdür. Bu durumda işçi belli günde belirtilen tarihler arasında fındık bahçesinin tamamını toplar.

Çalışma saatleri

07:00 07:30 iş başı
10:00 10:15 arası çay molası verilmekte (15 dk)
12:00 13:00 yemek molası
16:00 16:15 arası çay molası verilmekte (15 dk)
18:00 18:30 bitiş saatleridir.

Fiyat aralığı

	işçi	dayıbaşı	aşçı
2011	35	70 (iki katı)	46 (birbuçuk katı)
2012	40	80	53

Güngör Uras - Milliyet 20.8.2008

Üretim devamlı artıyor

Bitmedi. “Bu yıl böyle... Gelecek yıl Allah kerim“ diyemeyiz. **Fındık talebi artmıyor. Buna karşılık, fındık ekim alanı ve verimi çığınca artıyor.**

- Fındık, Ordu-Giresun ve Trabzon’un ürünüdür. Karadeniz bölgesinde bu 3 ilin sarp yamaçlarında sadece fındık yetişir. Bu bölge insanının ana geçim kaynağıdır. O nedenle üreticinin desteklenmesi zorunludur.

- Eskiden fındık sadece bu 3 ilde yetiştirilirdi. Şimdi toplam üretimde bu 3 ilin payı sadece yüzde 50 oranında.

- **Fındık yetiştiren il sayısı 3’ten 39’a, fındık ekim alanı 220 bin hektardan 700 bin hektara, yıllık fındık üretimi 80-90 bin tondan 700-800 bin tona yükseldi.**

- Şimdilerde Türkiye’nin batısında düz ve sulak yerlerde fındık yetiştiriliyor. Karadeniz yamaçlarında dönümde verim 80-100 kg iken Batı’da verim 150-200 kg. Çıkınız bakalım işin içinden...

- **Nasıl konuşmayayım? Borcu olan, paraya sıkışan fındıkçılar, daha fazla bekleyemediklerinden, mecburiyetten 2008 ürünü kabuklu fındığın kilosunu 3 YTL’den satmaya başlamıştı.**

5.50 YTL üreticiyi mutlu eder, **fakat**,

Giresun sokaklarında **üretici elinde çuval geziniyor, fındığını 3 YTL'den satın alacak tüccar arıyordu.**

Bu 3 YTL fiyat nereden çıktı diye sordum soruşturdum. Öğrendiğime göre, ihracatçı tüccar fındık dalda iken iç fındık için tonu 5 bin dolardan ihracat bağlantısı (alivre satış) yapmış.

2 kg kabuklu fındıktan 1 kg iç fındık elde edilir. Kilosu 5.00 dolardan ihracat bağlantısı yapılan iç fındıktan tüccarın eline iç fındık satışı karşılığı 4.60 dolar geçer. 4.60 dolarlık iç fındık elde edebilmek için kabuklunun kilo fiyatının 2.30 dolar olması gerekir. Dün dolar 1.19 YTL'den satıldığına göre, alivre satış yapan tüccar için 3 YTL fiyat bile fazladır. Tüccarın 2.75 YTL'den fındık toplaması gerekir.

Başbakanın fındık fiyatı belirlemede neden zorlandığını açıklıkla görüldü. İhracatçıyı, sermaye sahiplerini, finans kesimini mutlu etmek için fındık fiyatının 3-4 YTL olması, fındık üreticisini mutlu etmek için ise fiyatın 5.0 YTL'nin üzerine çıkarılması gerekiyor.

Güngör Uras - Milliyet 20.8.2008

Fındığı göçmen işçiler toplar

Çoğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu'dan gelerek Karadeniz'de fındık toplayan göçmen işçilerin hikâyesini anlatacağım.

Karadeniz'de fındık toplamaya ağustos ayında başlanır. **Fındık 30 günde, en fazla 45 günde toplanır. Şimdilerde fındık tarlası sahiplerinin fındık toplamaları mümkün değil. İşçi ihtiyaçları var. Ama Karadeniz'de işçi yok. Karadeniz dışarıya göç veriyor. Bir ay süreyle fındık toplamak için ihtiyaç duyulan çok sayıdaki işçi ancak başka yerden gelecek.**

Artık gelenek haline gelmiş. Fındık toplama işçileri Doğu ve Güneydoğu'dan geliyor. Onları "Elçi-Dayı Başı" denilen kişiler organize ediyor. Her Elçi-Dayı Başı 1000-2000 işçi getiriyor. Onları 25-30 kişilik gruplar halinde fındıklıklara dağıtıyor.

(Buraya kadar anlatılanları not ediniz: (1) Göçmen işçi olmadan fındık toplanamaz. (2) Göçmen işçi sadece Doğu ve Güneydoğu Anadolu'dan gelir. (3) Bu nedenle Karadenizlinin Doğu ve Güneydoğulu göçmen işçileri istememesi, Karadeniz'e sokmaması söz konusu değildir.)

Yevmiye 22 YTL

Ordu'da eski Ziraat Odaları Başkanı Onur Şahin ile konuştum. Onur Şahin'in anlatımına göre, göçmen işçisiz yapamayan illerin başında Ordu geliyor. Çünkü fındık üretiminin üçte biri Ordu'da gerçekleşiyor. Ordu'da 220 bin hektar fındıklık var. Fındıklıklar konumuna göre 3'e ayrılıyor.

- "Sahil"deki 0-250 m (yükseklik) fındıklıklarda dönümünden 150-200 kg kabuklu fındık alınıyor.
- Orta (250-500 m) ve yüksek (+ 500 m.)yüksekliklerde verim düşüyor.
- En tepede dönümden alınan kabuklu fındık miktarı 60 kg.

Ortalama verim dönümde 115 kg dolayında. Bir işçi günde 2 çuval (100 kg) "kapsüllü" (yeşil kapsüllü) fındık topluyor. Bunun 1/3'ü (33 kg)kabuklu fındık. Göçmen işçinin günlüğü 22 YTL, bunun 1 YTL'sini Elçi-Dayı Başı alıyor. Eski yıllarda göçmen işçiler fındıklıklar yakınındaki dere boylarına çadır kurar, fındıklık sahipleri oraya gider, istedikleri kadar işçi bulurdu. Ordu Ziraat Odası bu işi düzene sokmaya çalışıyor.

Her fındıklık sahibi ne kadar işçiye ihtiyacı olduğunu odaya bildiriyor. Bankaya avans ödeme yapıyor. Oda, Elçi-Dayı başları ile temasa geçiyor. Ordu'ya şimdilerde fındıklıkların ihtiyacı kadar göçmen işçi geliyor. Gelenlerin de 30 günlük işleri garanti oluyor.

Fındıkçı da işçi de memnun

Bu yeni düzenlemeyle, göçmen işçilerin dere boylarında çadır kurmaları önleniyor. Ordu-Fatsa yolunda bir toplanma yeri belirlendi.

Göçmen işçiler artık eskisi gibi kamyon üzerinde gelmiyor. Fındıklıktan fındıklığa kamyon ve traktörle taşınmıyor. Minibüsle geliyor, minibüslerle taşınıyor. Fındıklık sahibi çalıştıracağı göçmen işçilere kadın-erkek ayrımıyla dam (kapalı yatma yeri) göstermeye ve her 15-20 kişilik grup için aşçılık yapacak bir işçi parasını ödemeye mecbur. Göçmen işçiler yemek masraflarını kendileri karşılıyor. Onlar çalışırken yemek yapacak işçiyi de kendileri getiriyor.

Anlaşılacağı gibi, bu iş müesseseseleşmiş bir iş. Göçmen işçi olmadan fındıkları toplamanın imkânı yok. Göçmen işçiler bu sayede nakit imkânına kavuşuyor.

Ordu'da fındık konusunu çok iyi bilen Osman Çakmak ile konuştum. Osman Çakmak diyor ki, "Başka yerlerde göçmen işçilerin bir ayda ellerine geçen 600 YTL gibi para küçümsenir. Fakat Doğu ve Güneydoğu'dan gelenler için bu para önemli para".

Ordulular onlardan, onlar Ordululardan memnun. Sorunsuzca dönen çarka birileri nifak sokar ise, bu ne fındıkçılara ve de ne de fındık toplayarak ceplerine biraz para girenlere yarar sağlar.

Sabrınız için teşekkür eder,
saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. Cevdet Yılmaz
cyilmaz@omu.edu.tr